

Kolem dokola – metodický komentář (vzdělávací oblast Informatika)

▪ Proč zrovna tuto úlohu

Hodnoticí aktivita kombinuje rozvíjení několika dovedností ve vzdělávací oblasti Informatika (vyhledávání na internetu, využití aplikací, zpracování dat: zaznamenání, interpretace, prezentace) s rozvíjením kompetencí občanských (fungování institucí státní správy, aktivní občanství, demokratické a nedemokratické principy řízení, reflexe kulturní rozmanitosti). S ICT žáci pracují aplikačně jako s nástroji k získávání a vyhodnocování dat. Jeden postup se opakuje na třech konkrétních příkladech, hodnoticí aktivita tedy vede k posilování systémového přístupu při řešení problémů a tréninku algoritmizace.

▪ Využití v oboru

Hodnoticí aktivita lze využít při nácviku řešení problému krokováním (navržení postupu, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy), vyhledávání ve vyhledávačích, práce s aplikacemi (čtení map, měření vzdálenosti, street view), zaznamenávání číselných i nečíselných dat (tabulka). Uplatní se v něm také různé způsoby vizualizace dat, mentální mapa, možný je i Vennův diagram).

▪ Jak přistupovat k vlastním alternativám

Alternativnost vyplývá ze samotného zadání hodnoticí aktivity, kdy volba státu záleží na žácích, lze tedy očekávat různé výsledky šetření a srovnání.

Učitel by měl vzít v úvahu, že jde o úlohu částečně uzavřenou a exaktní (místo, objekt a obvod sídla hlavy státu), částečně otevřenou (interpretace získaných dat).

Také je třeba zvážit, do jakých podrobností sledovat určité jevy, například hledání státních symbolů na street view (vyžadovat všechny nebo stanovit určitý počet). Při omezení zůstanou některé atributy zřejmě nepovšimnuty.

Variantou může být hledání snadnějších řešení, např. zjištění obvodu objektu prostým dotazem. Při něm se ale nerozvíjejí určité kompetence.

Namísto obvodu sídel hlav státu mohou žáci zjišťovat výměry jiných prostor. Je důležité zaměřit se na nějaký obecně kulturní jev.

▪ Kontextové informace

Hodnoticí aktivita je poměrně jednoduchá v základním zadání a ve využití ICT, ale obsáhle ve své diskusní části týkající se forem státního zřízení a jejich viditelných znaků, kdy se projeví nejen kompetence, ale i určité postoje. Při vyhodnocování informací vzhledem k demokracii a totalitě je vhodné reflektovat předjímání a očekávání a porovnat je s výsledky výzkumu (pravděpodobně automaticky naskočí představa, že v totalitním státě bude sídlo jejího čelního

představitele větší, uzavřenější, pompéznější, což ale nemusí být vždy tak). Hodnoticí aktivita tak rozvíjí kritické myšlení (myšlení „pomalé“ oproti myšlení „rychlému“: nestačí něco předpokládat, je nutné to ověřit).

Hodnoticí aktivita staví na mezipředmětových vztazích (zeměpis, matematika, cizí jazyky).

Úloha žáky vede k tomu, aby si uvědomili vlastní kulturní identitu, aby pochopili, že pohled na „jiného“ je podmíněn výchozí kulturou pozorujícího (sídla hlav států budou Češi nejspíše vnímat prizmatem Pražského hradu) a také aby poznali, že existují kulturní univerzálie.

Při řešení hodnoticí aktivity je možné narazit na otázku filtrování a utajování informací, na problém cenzury i na internetu.

